

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku:	Oponentský
Autorka práce:	Bc. Vanesa Vondrová
Název práce:	Mezigenerační solidarita v době pandemie koronaviru
Vedoucí práce:	prof. PhDr. Hynek Jeřábek, CSc.
Navržené hodnocení:	F

Zdůvodnění Vašeho hodnocení práce (zejména výhrad a kritických připomínek) rozepište podle níže uvedených kritérií.

1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry? Je práce vhodně strukturována?

Cíl práce, tedy zkoumání proměn mezigenerační solidarity a podoby poskytované péče během pandemie koronaviru, je formulován jasně. Avšak, závěry práce stanovenému cíli neodpovídají. Výzkumná otázka byla formulována s představou realizace longitudinálního výzkumu (který by snad mohl přinést potřebnou evidenci); tento výzkumný design byl během zpracování diplomové práce změněn, nicméně výzkumné otázky tuto principiální změnu nereflektovaly.

Struktura práce vykazuje na několika místech značné nedostatky, mj. vůbec není patrný smysl a účel kapitoly 1 o stárnutí populace (touto problematikou se provedený empirický výzkum vůbec nezabývá). Dále není patrné, proč jsou subkapitoly 6.5.1 a 6.5.2 věnované popisu sběru dat zařazeny pod etické souvislosti výzkumu (kap. 6.5) – podotýkám, že v 6.5.1 a 6.5.2 se problematika etiky výzkumu vůbec neřeší. V neposlední řadě není zřejmá návaznost kap. 9 věnované typologii rodin; tato kapitola je zařazena mezi „Analytickou část“ a „Diskusi“, aniž by takto nestandardní umístění bylo jakkoliv vysvětleno. Tato kapitola navíc obsahuje identifikaci (domnělých) indikátorů, což by čtenář spíše očekával v některé z podkapitol popisujících použité metody. Zařazení podkapitoly 9.1 – Altruismus tento zmatek jen dále umocňuje.

2. Opírá se autor/ka o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné texty?

Práce trpí neadekvátně zvolenými prameny. Použité prameny jsou až na několik výjimek nízké úrovně (jde o skripta, slovníky a nerecenzované zdroje), jsou zastaralé (což se zejména týká problematiky mezigenerační solidarity) a přehled použité literatury je připraven nedbale, kdy některé prameny citované v textu nejsou uvedeny, viz mj. Smith, 2021 (s. 33) či Brown, 2021 (s. 34). Literární rešerše sice uvádí 72 pramenů, navzdory tomu však není dostatečně rozsáhlá ani hluboká, což oslabuje teoretické zakotvení práce. Přestože téma pandemie a mezigenerační solidarity by mělo být podpořeno aktuálními a relevantními zdroji, autorka tohoto potenciálu nevyužila. Nevhodně zvolené zdroje mají za následek celkově nízkou kvalitu práce, nesprávně používanou terminologii a značné množství faktických nesmyslů.

3. Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod jejich analýzy?

Kvalita použitých dat a metod analýzy je hluboce podprůměrná. Přestože metoda dotazníkového šetření (screeningového dotazníku) a hloubkových rozhovorů je v kontextu této práce vhodná, výběr vzorku a popis dat vykazují značné nedostatky. Chybí mj. podrobný popis výběru účastníků

a způsobu sběru dat. Provedení analýzy kvalitativních dat není dostatečně detailní ani přesvědčivé. Práce postrádá důkladnou metodologickou reflexi a kritické zhodnocení použitých dat. Metodologická část práce je zmatečná, neboť nelze odlišit, co bylo původním (a nerealizovaným) záměrem na straně jedné, a co bylo, na straně druhé, skutečně provedeno.

Metodologická kapitola by měla popisovat použitý způsob práce; namísto toho uvádí obecné zásady realizace výzkumů, viz např. „Obecně by se dal longitudinální výzkumný design charakterizovat...“ (s. 37), a zvažované záměry (mj. na str. 38: „...[vliv jiných faktorů] působících na mezigenerační solidaritu zamýšlím odfiltrovat realizací kontrolního panelu.“).

Výzkum je netransparentní a vyvolává pochybnosti o způsobu, jak byl realizován (a zda vůbec). Mj. se na str. 44 uvádí, že byly uskutečněny čtyři vlny dotazování, a přitom je přiložen jen jeden scénář – navíc bez náležité identifikace, při které vlně výzkumu byl použit. Zásadní téma proměn poskytované péče je ve výsledcích odbyto jen několika odstavci, navíc bez adekvátní evidence vycházející z provedených interview. Výsledky vlastního výzkumu jsou zde navíc substituovány odkazy na prameny. Není patrná vazba sedmi hlavních témat na jednotlivé hypotézy a výzkumné otázky; zmiňovaných 63 podtémat nelze dohledat.

4. Jaká je kvalita argumentů, o něž autor/ka opírá závěry, k nimž dospěl/a?

Argumenty, na nichž autorka opírá své závěry, nejsou dostatečně přesvědčivé. Často chybí logické propojení mezi teoretickými východisky a empirickými výsledky. Závěry práce jsou banální, povrchní a nejsou podloženy konkrétními poznatky z provedených rozhovorů. Řada argumentů navíc není dostatečně rozvinutá a adekvátně vysvětlená.

5. Jsou v práci autorova/autorčina tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých?

V práci nejsou dostatečně jasně odlišena autorčina tvrzení a zjištění od těch převzatých, což vede k nejasnostem ohledně originality předkládaných myšlenek. Na mnoha místech citace nahrazují vlastní výsledky (viz např. 8.1.1 na s. 49); zjištění nejsou odlišena od jejich interpretace, závěry jsou formulovány bez vazby na konkrétní zjištění. Řada faktografických údajů je uváděna axiomaticky, bez uvedení relevantního zdroje.

6. Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?

Úroveň jazyka je nepřijatelná, srozumitelnost textu snižuje nejednotnost používaných časů, kdy se o událostech, které již skončily, píše v přítomném či dokonce budoucím čase. Podobně se o rozhodnutích, která již byla učiněna, píše v kondicionálu. Text je zastaralý, neboť se o pandemii píše jako aktuálně o probíhajícím jevu – viz „Pandemie koronaviru je s námi již přes 2 roky.“ na str. 29. Některé věty a odstavce jsou uváděny repetitivně – viz např. „Celosvětová pandemie ovlivnila...“ vyskytující se na str. 29 a 37. Citace a odkazy jsou uváděny nedůsledně; některé v textu zmiňované prameny chybí v celkovém přehledu. Formální náležitosti práce nespĺňují standardy pro akademické texty tohoto druhu; kromě již uvedeného je problematická rovněž neúplnost použitých výzkumných nástrojů (zejm. chybějící scénáře interview, chybějící kódovací předpis).

7. Jiné přednosti a/nebo nedostatky, které neodpovídají výše uvedeným kritériím (jsou-li jaké).

Zásadním problémem předložené práce je, že autorka nevypořádala připomínky k předchozí verzi své práce, čímž zmařila jednu z mála příležitostí ke zlepšení svého díla. Dalším principiálním nedostatkem je absence souvislosti mezi provedeným výzkumem a teoretickou částí práce; tento nesoulad výrazně narušuje koherenci a celkovou strukturu práce. Za další významné nedostatky

považují zmatečný popis metod, nesprávně/nevhodně formulované hypotézy, chybějící kvalitativní analýzu, nedostatečnou prezentaci dosažených výsledků, učebnicově chybné otázky ve scénáři, banální závěry.

8. Náměty na diskuzi při obhajobě práce.

- Vysvětlíte prosím text na str. 33-34. Jaká je jeho funkce? Jak text navazuje na ostatní části textu? Proč text připomíná needitovaný výstup z Chat GPT?
- Jak přesně jste ve výzkumu pracovala s „indikátory“ uvedenými na str. 55? Co vlastně indikují?
- Text na str. 56 se zdá být jakýmsi pokynem. Vysvětlíte to prosím.
- Zásadní otázka k diskusi však zní: „Kolik času budete potřebovat na důkladné přepracování práce?“

Celkové hodnocení práce:

Hlavní problémy zahrnují nesourodou strukturu, nedostatečné a zastaralé prameny, nedbalé zpracování textu, nesprávné provedení výzkumu a ignorování připomínek k předchozí verzi práce. Odevzdaná podoba práce vykazuje příliš mnoho nedostatků, které zásadním způsobem snižují její hodnotu, přínos a akademickou úroveň. Práce je v odevzdané podobě **ABSOLUTNĚ NEPŘIJATELNÁ** a hodnotím ji proto známkou F.

Datum: 4. 6. 2024

Jiří Remr